

3-7 ÉVES KORÚ GYERMEKEK

VALLÁSOS ÉS ERKÖLCSI NEVELÉSÉNEK

AJÁNLOTT ÉVES TERVE

Katolikus Pedagógiai Szervezési és Továbbképzési Intézet
Budapest 2004

Készítette: A KPSzTI Vallásos és Erkölcsi Neveléssel Foglalkozó
Munkacsoporthja

Szerkesztette: Szerepi Imréné

Lektorálta: Sebők Sándor

A 3–7 éves korú gyermekek vallásos és erkölcsi nevelésének ajánlott éves terve

A tervezet értékelése teológiai és pedagógiai szempontból

Három egymásra épülő tervről van szó. A munka (nagyon helyesen) feltételezi, hogy a gyermekek nem, vagy csak alig-alig rendelkeznek alapvető hittani ismeretekkel. Ez azért erénye a tervezetnek, mert egyre több olyan növendéke van katolikus intézményeinknek, aki ott-hon nem kapja meg a szükséges ismereteket.

A tervezet figyelembe veszi az életkorai sajátosságokat, és ezekhez igazítja az átadandó ismeretek mélységét és mennyiségét.

Majdnem minden téma kör előkerül mindhárom évben (pl. teremtés, szentek, tűz, nagybőjt stb.), de egyre bővebben, más-más szempontot kiemelve tárgyalja azt.

Jól teszi, hogy a hitbeli ismeretek mellett, és gyakran azokból következően, ún. erkölcsi szempontokat is figyelembe vesz. Így a növendékek nem csupán tudásanyagot sajátíthatnak el, hanem gyakorlatban is megélhetik mindenzt, amit hallanak. Ezáltal az óvodában töltött három év alatt életük, szokásaik, lelkületük, sőt egész személyiségeük katolikus szellemű formálódása is megvalósulhat.

Fontosnak tartom megemlíteni, hogy olyan kérdéseket is érint a tervezet, amely nem csupán a kereszteny, hanem katolikus minvoltunk lényegi vonásainak kialakítását is elősegítik. Ilyen például a szentek, azon belül Mária tisztelete, az Egyház fogalma (és felépítése), a szenttelmények (gyertya, tűz, víz), egyházi év, liturgia stb.

Nagy erénye az összeállításnak, hogy a gyermekek lelkületéhez közel álló, egyben alapvetően biblikus istenképet fogalmaz meg: a szerető mennyei Atya képét. Mindezt úgy szeretné a gyermekek számára elémennye tenni, hogy azokból a tapasztalataikból indul ki, amelyeket az őket körülvevő és szerető világból (család, óvoda, rokonok stb.) szereztek.

Életünk alapvetően kapcsolatokba ágyazott élet: kapcsolatainkban és kapcsolatainkból élünk. Az összeállítás elvezeti a növendékeket annak felismeréséhez, hogy kapcsolataink, környezetünk Isten ajándékai, amelyekre jó dolog rácsodálkozni (teremtés, életünk, testi és lelki képességeink, szüleink, közösségeink). Ugyanakkor azonban arra is ráirányítja a figyelmet, hogyan kell használni ezeket az ajándékokat, részint önmagunk formálásával (megbocsátáni tudás, alkalmazkodás, szeretetadás, örömszerzés), részint pedig fölülről jövő segítséggel (pl. az imádság gyümölcseinek tárgyalása).

A gyermekek életkorai sajátosságait veszi figyelembe a tervezet akkor is, amikor előbb a mennyei Atya fogalmát ismerteti meg a növendékekkel, és azután beszél (konkrét események kapcsán) Jézusról. Nem bocsátkozik teológiai fejezetekbe, hanem élete eseményeinek bemutatásával alakítja ki azt a minket föltétlenül szerető, nekünk segíteni akaró, önmagát nekünk és értünk adó Jézus-képet, amely vonzó, biztonságot sugároz és szeretni való.

Úgy vélem, hogy a tanterv, annak ellenére, hogy kijelöli a katolikus nevelési és oktatási irányokat, tág teret enged alkalmazása során a pedagógus kreativitásának, és lehetőséget nyújt arra, hogy a gazdag anyagból azt alkalmazza, ami az adott gyermekek számára a leginkább megfelelő.

Fót, 2004. május 7.

Sebők Sándor
plébános

Ajánlás a 3–7 éves gyermekek vallásos és erkölcsi nevelésének tervéhez

A KPSzTI Vallásos és Erkölcsi Neveléssel Foglalkozó Munkacsoporthoz bizalommal és segítő szándékkal nyújtja át az alábbi munkatervet a katolikus intézményekben dolgozó munkatársaknak.

Amikor elkezdtük közös munkánkat, felmérést készítettünk arról, hogy melyik intézményben milyen módon valósul meg a vallási nevelés. A fölmérés szerint igen különböző módon oldják meg a feladatot az egyes óvodákban. Igyekeztünk olyan munkatervet összeállítani, amely – szándékunk szerint – alkalmas arra, hogy egyaránt meríthessenek belőle azok az óvónők, akik naponta tartanak foglalkozást, és azok is, akik hetente egyszer vagy többször.

Munkánk során megállapodtunk azokban a legsükségesebb témaörökben (és anyagmennyiségen), amelyeket fontosnak tartottunk közreadni. A következő lépésként korcsoportokra bontva fogalmaztuk meg az általunk jónak tartott tennivalókat. Az adott témaörök a gyermekek lehetséges fejlődésének megfelelően körkörösen bővítettük. Megtalálhatók azonban olyan témaörök is, amelyek feldolgozását csak a nagyobbak számára ajánljuk.

Elsősorban a tiszta csoportokat tartottuk szem előtt, de tudjuk, hogy egyre több óvónő dolgozik osztatlan életkorú csoportokkal. Úgy gondoljuk, hogy ilyen helyzetben az látszik a legjobb megoldásnak, ha az óvodapedagógus a nagyobb létszámú életkorú és fejlettségi szintű gyermekeket veszi figyelembe. Ebben az esetben azt a munkatervet használhatja alapként, amelyik nekik a legjobban megfelel.

Fontosnak tartottuk azokat a megállapításokat is megfogalmazni, amelyek a gyermekek vallásos nevelésében módszerként alkalmazhatók. Ezek közül a leglényegesebbek:

Módszerek

1. A gyermekek cselekedtetése

- bábozás
- dramatizálás
- mozgásos játékok
- barkácsolás
- játékos feladatok
- problémamegoldó játék
- beszélgetés
- ismétlés
- gyakorlás

2. Helyszíni megfigyelés

- templomlátogatás
- plébánialátogatás

3. Eszközhasználat

- csöngő
- gyertya
- jelmezek
- diafilm
- báb
- könyv
- szentképek
- oltárkép
- kifestők
- videó
- CD

Amikor átnyújtjuk munkatársainknak a tervezetet, hangsúlyozzuk, hogy – hasonlóan a Jézus hív és vár című ima- és énekgyűjteményhez – ennek használata is az óvónők belátására van bízva. Ugyanakkor szeretnénk, ha intézményeinkben lehetőleg egységes szempontok szem előtt álljanak meg növendékeink katolikus hitét. Ebben a közös követelményrendszer kialakítása nagy segítség lehet.

A Vallásos és Erkölcsi Neveléssel Foglalkozó Munkacsoport egy éves tevékenységének gyümölcse válik közkincsé. Köszönhet mindeneknak, akik fontosnak tartották a közös alapelvek megfogalmazását, és időt, energiát szenteltek erre a felelősségteljes munkára!

Budapest, 2004. május

Szerepi Imréné
munkacsoport-vezető

1. rész

*A 3-4 éves gyermekek vallásos és erkölcsi nevelésének
ajánlott éves terve*

A 3-4 éves gyermek vallásos és erkölcsi nevelésének ajánlott éves terve havi, heti és napi lebontásban (időtartam: maximum 5-7 perc)

Szeptember

Témák napról lebontása		PÉNTÉK	CSDORTOK	SZERDA	KEDD	HEFTŐ	Témák hétre
		1. het	2. het	3. het	4. het		
Ismerkedés (1.) Ismerkedés egymással, nevek, jelek	Ismerkedés (2.) Ismerkedés a csoporttal, az óvodával. Szokásalakítás	Ismerkedés (3.) Ismerkedés az imádság helyével, az együttét eszközeivel	Ismerkedés (4.) – Család (1.) Az összetartozás erősítése. Óvoda közössége – családi közösség				
Bemutatkozás, majd a gyerekek nevének, jelénék bemutatása.	Ismerkedés az imasárakkal, ismétlés, szokásalakítás.	Az imádság helye – ismétlés, szokásalakítás.	A kialakított szokások felelvezetése.				
Bemutatkozás ismétlése. A csoportban foglalkozó felnőttek neve. A kialakított hely megismertetése.	A mi csoportunk.	Az együttét móda – ismétlés, szokásalakítás (elhelyezkedés, kéztaütés).	Szeretjük egymást – család.				
Bemutatkozás ismétlése. Esetleg a gyerekek maguk is bemutatkozhatnak. Szokásalakítás.	A mi óvodánk. A többi csoport.	Az együttét eszközei: gyertya, virág.	Szeretjük egymást – család, óvodai közösségek. – Jó nekünk együtt!				
Ismerkedési játék: tudod, ki ül mellettek? A felnőttek neve. Szokásalakítás.	A mi óvodánk. A többi csoport. A felnőttek bemutatása.	Az együttét eszközei: kép vagy szobor.	Szeretjük egymást – család, óvodai közösségek, mennyei Atya. – Jó nekünk!				
Énektanulás.	Énektanulás.	Jó nekünk együtt!	A mennyei Atya mindenki néle jobban szeret! Jó nekünk!				

A 3-4 éves gyermekek vallásos és erkölcsi nevelésének ajánlott éves terve havi, heti és napi lebontásban (időtartam: maximum 5-7 perc)

Október

Témák napról lebonthatásra		PÉNTÉK	CSDORTOK	SZERDA	CSUTORBOK	szombaton	4. hétköznap
Témák héten	bontásban	1. hétköznap	2. hétköznap	3. hétköznap	4. hétköznap	5. hétköznap	6. hétköznap
Imádság (1.) Az imádság beszélgetés a mennyei Atyával	Imádság (2.) Mit mondhatunk a mennyei Atyának?	Teremtés (1.) Honnan van? Ember alkotta dolgok.	Teremtés (2.) Rácsodálkozunk a környezetünkre, a természetre. Öröm, hálá.				
HETFŐ	Beszélgetni jó! Kikkel beszélgettünk?	Az imádság jelentésének és módjának felelvezetése, a tanult ima ismétlése.	Honnan van? – Tárgyak (gyertya, asztal, terítő stb.).	Szüleinket, a családunkat a mennyei Atyától kapnuk, mert szeret minket.			
KEDD	Amikor imádkozunk, a mennyei Atyával beszélgettünk.	Szüleinkek mondjuk, hogy szerejük őket. (Hogyan?) Mondjuk a mennyei Atyának is!	Honnan van? – Házak, kertek. (Környezetalkatás, munka.)	Az állatokat a mennyei Atyától kaptuk, mert szeret minket.			
KISERTELÉS	Az imádság módja. – Hogyan imádkozunk?	Egymástól kérünk. (Mit, hogyan?) Kérhetünk a mennyei Atyától is! Mif?	Honnan van? – Elkezített ételek (pl. gyümölcossaláta).	A rövényeket a mennyei Atyától kaptuk, mert szeret minket.			
KISERTELÉS	Imádság az óvodában. – Kiakadt a hely, testhelyzet.	Ha kapunk valamit, megköszönjük. Köszönjük meg a mennyei Atyának is! Mif?	Honnan van? – Játékok, barkácsolás.	Az égitesteket a mennyei Atyától kaptuk, mert szeret minket.			
	Rövid ima tanulása.		Beszélgetés a tanulás fontosságáról.	Hálá, köszönök a sok ajándékért.			

November

Témák napról lebonthatásra		1. héttől heti bonthatásban	2. héttől	3. héttől	4. héttől
PENTÉK	CSTÚTOROK	SZERDA	TEREMTÉS	HÉTFŐ	HETI
Honnan van? A mennyei Atya alkotásai. – Teremtés	Teremtés (3.)	Templom (1.) Templomlátogatás	Szentek (1.) Az óvoda névadó védőszentje	Képnézetet közzben a templom összehasonlítása a házakkal. A templom megnevezése.	Beszélgetés az óvodáról. Karácsonyra készülik. (Esetleg koszorúkészítés.)
Teremtés. – Ég, föld, égitestek.				Séta a templomhoz. Körbejárása közben beszélgetés a méretéről (torony, harangok, kereszt, kapu, lépcső, ablakok megfigyelése).	Jó nekünk együtt! Amikor minden gyertya égni fog a koszorún, akkor lesz karácsony. (A gyertyák színei.)
KEDD			Teremtés. – Növények, állatok.	Séta a templomban. (Azok jönnek ide, aik szeretik a mennyei Atyát. Ő mindenkit vár, minket is! A méretek, képek megsodálása, éneklés a padokban ülve.)	Óvodánkat ... -ról neveztek el. Miért? Egy-egy tulajdonság kiemelése. Lila gyertya ég. – Megpróbálunk jók lenni.
			Teremtés. – Emberek.	Beszélgetés a templomban szerzett élményekről, összefoglalás.	A névadó védőszent életének rögtön egyszerű bemutatása.
			Teremtés. – Teremteni csak a mennyei Atya tud! Örööm, hálá.		Megpróbálunk jók lenni. – Hogyan?
			Teremtés – örööm, hálá. Vigyázzunk a környezetünkre!	Beszélgetés. Közben előre elkezített elemekből a templom „felépítése” a gyerekekkel.	Rövid ima vagy ének tanulása.
					Tegyük mi is a jót!

A 3-4 éves gyermek vallásos és erkölcsi nevelésének ajánlott éves terve havi, heti és napi lebontásban (időtartam: maximum 5-7 perc)

December

Témák napról lebontása		PÉNTEK	CSTÓRTOK	SZERDA	KEDD	HELTŐ bontásban	Témák hétre bontásban
		1. hétköznap	2. hétköznap	3. hétköznap	4. hétköznap	5. hétköznap	6. hétköznap
		Szentek (2.) Szent Miklós	Az örööm vasárnapja, az örööm hete	Karácsony (1.) A kis Jézus megszületett			
		Már két gyertya ég! Az előző hétén hallottak ismétlése.	Már három gyertya ég! A hiba és a rözsaszín gyertya jelentése.	Várjuk a karácsonyt.			
		Kiket szeretünk? Miert? Sokan szeretik a mennyei Atyát, mint Szent Miklós püspök.	Beszélgetés a szeretetről. (Az elő- ző héti beszélgetés ismétlése.)	Máriának szóló üzenet.			
		Szent Miklós püspök jó tulajdon- ságainak kiemelése (szeretet, jószívűség).	Várakozás, készülődés. – Meg- próbálók jó lenni.	Készülődés, várakozás.			
		Szent Miklós püspök életének nagyon egyszerű bennutatása.	Jóságunkkal örömet szerzünk szüleinknak, a mennyei Atyá- nak. (Szalmaszál vagy csillag gyűjtése.)	Jézus születésének története (saját szavakkal, egyszerűen). Képek nézegetése.			
		Rövid ének vagy imá tanulása.	Rövid imá vagy ének tanulása.	A nagyobbak pásztorjátékának megtekintése.			

A 3-4 éves gyermekek vallásos és erkölcsi nevelésének ajánlott éves terve havi, heti és napi lebontásban (időtartam: maximum 5-7 perc)

Január

Témák héti lebontása		PÉNTEK	CSUTÓRÓK	SZERDA	KEDD	HEFTŐ	HETEKTÖL	Témák héti lebontása
1. hétköznap	2. hétköznap	3. hétköznap	4. hétköznap	5. hétköznap	6. hétköznap	7. hétköznap	8. hétköznap	9. hétköznap
Karácsony (2.) Látogatók a kis Jézusnál	Család (2.)	Család (3.)	Mindenhol imádkozhatunk, beszélhetünk a mennyei Atyával					
Beszélgetés az ünnepről, az élményekről.	Hétvégi látogatás a templomban, a betlehemi megtekintése.	Képek alapján beszélgetés a látottakról: a pásztorok.	Képnevezetek közben beszélgetés a család tagjairól. (Öröm, hála.)	A családon kívül mások is szereznék. – Az összetartozás elmenyek erősítése. (Nagyszülöök, barátok, óvodai közösségek.)	Az imádság fajtáinak felelevenítése (dicsőítő, kérő, háláadó). A tanult imádás elmondása.			
				Köszönhetjük a nagy családért, a szeretetért.				
				Mit csinálunk az óvodában? Beszélgetés.				
					Imádkozunk otthon.			
						Imádkozunk a templomban. (Esetleg templomlátnivaló)		
							Imádkozunk mindenhol. (Esetleg séta alkalmával háláadó imádság mondása.)	

A 3-4 éves gyermekek vallásos és erkölcsi nevelésének ajánlott éves tervé havi, heti és napi lebontásban (időtartam: maximum 5-7 perc)

Február

Témák napról lebonthatásra					
PÉNTÉK	CSENTRÓK	SZERDA	KEDD	HECFŐ	Témák hétre bonthatásban
1. hétköznap	2. hétköznap	3. hétköznap	4. hétköznap	5. hétköznap	6. hétköznap
Tűz	Így ismerem meg a világot	Erkölcsei beszélgetés Mindig tessék a jót!	Hamvazószerda Erkölcsei beszélgetések, hamvazkodás		
(Részvétel Gyertyaszentelő Boldogsasszony ünnepén.) Jézushoz megyünk. – Kis gyertyáink megáldására.	A látás. A szófogadás.		A bocsánatkérés.		
A gyertya, amely világít, melegít.	A hallás.	A segítségnyújtás.	A vigasztalás.		
A világosság és a sötétség. Miért jó a világosság? Hálá, örömkedés.	A szaglás.	A barátság.	Hamvazószerda. Lehetőség szerint hamvazkodás.		
Mitől lehet világos?		Az izléles, a beszéd.	A szeretet.	A hamvazkodás felelevenítése.	
Énekk tanulása.	A tapintás.		Örömszerzés.		Megpróbáltunk jók lenni, jót tenni.

A 3-4 éves gyermek vallásos és erkölcsi nevelésének ajánlott éves terve havi, heti és napi lebontásban (időtartam: maximum 5-7 perc)

Március

Témák héti lebontása		1. hétköznap	2. hétköznap	3. hétköznap	4. hétköznap
Témák héti lebontásban		Jézus élete és tanítása	Ünnepünk (1.)	Nagybőjt (1.)	Nagybőjt (2.)
HETFŐ		Beszélgetés a könyvekről. (Könyvnézegetés.)	Beszélgetés a családról, az óvodáról.	Kit és miért szeretünk? A szeretet jelei (puszi, mosoly, simogatás).	Húsvétra készülünk. Húsvétkor azt ünnepeljük, hogy szeret minket a mennyei Atya.
KEDD		A bibliából a mennyei Atya üzenetét tudhatjuk meg. (Könyvnézegetés.)	Szüleim gyermeke vagyok. – Családom és más családok.	Ha szeretünk valakit, azt akarjuk, hogy boldog legyen.	Hogyan szerezhetek örömet a barátomnak, a mennyei Atyának? (Jóságvirág gyűjtése.)
CSUTORDI		A mennyei Atya üzenete, hogy szeret minket. Ezért Jézus sokat mesélt a mennyei Atyáról.	Képek nézetetése közben beszélgetés más népekről.	Ki és miért a barátom?	A várakozás, a készüloidés. (Jóságvirág gyűjtése.)
SZERDA		Jézus elmondta, hogy a mennyei Atya nagyon szereti a madarakat, a virágokat. (A történet saját szavai elmondása.)	Mi magyarok vagyunk. A hazánk Magyarország.	A barátomat szerem.	A sok virág gyűjtésével azt mutatjuk meg, hogy mi is szeretjük a mennyei Atyát.
PÉNTEK		Jézustól tudjuk, hogy minket, embereket is nagyon szeret a mennyei Atya. (A történet saját szavai elmondása.)	Beszélgetés a szeretetről, a hászszeretetről, részvétel az óvodai ünnepségen.	A barátomnak örömet szerzek. Hogyan?	Úgy köszönjük meg a mennyei Atya szeretetét, hogy a gyűjtött virágokat elhelyezzük az oltárnál. (Tempomlatogatás.)

A 3-4 éves gyermek vallásos és erkölcsi nevelésének ajánlott éves terve havi, heti és napi lebontásban (időtartam: maximum 5-7 perc)

Április

Témák napról lebontása		Témák hétre bontásban			
PENTEK	CSTÓRTOK	SZERDA	KEDD	HÉTFŐ	VITTENEDZSÉK
1. hétköznap	2. hétköznap	3. hétköznap	4. hétköznap	5. hétköznap	6. hétköznap
Húsvét (1.)	Húsvét (2.)	Viz	Ünnepünk (2.)	Édesanyám, égi édesanyám	
Visszaemlékezés a templomi virágajándékozásra.	Húsvéthétfő.	Ismerkedés a víz tulajdonságai-val. Mire való?	Képnézegetés közben beszélgetés a családról (érzelmekről).		
Mások is szeretik a mennyei Atyát, szívesen hallgatják a róla szóló történeteket. (Egy történet elmondása saját szavainkkal.)	Jó nekünk, szeret minket a mennyei Atya! Beszélgetés az ünnepről. (Templom, sok egő gyerda, sok boldog ember, othoni ünnep). – Népszokások.	Mindenkinek szüksége van vizre – növények, állatok, emberek.	Beszélgetés a család tagjainak életéről.	Mindenki van édesanyja. – A tiéd milyen? Beszélgetés az édesanyákról.	
Akik szeretik a mennyei Atyát, azok együtt ünnepelnek. (A gyerekek hívása a húsvéti szentmisére.)	A nyíló természet. (Öröm, hala.)	Ha bepiszkolódunk, tiszta kódunk kell!	Képek nézegetése: földünk vizei – hala, öröm. Vigyázzunk könyezetükre, hogy minden legyen tiszta vizünk!	A mennyei Atya égi édesanyát is adott nekünk. Ö Mária, aki úgy szeret minket, mint az édesanyáink.	Amikor édesanyáinkat ünnepeljük, égi édesanyáinkat Máriát is köszönjük. (Ima vagy ének tanulása.)
Nagycsütörtök.	Nagypéntek.	A szeretet jele: megtesszem, amit kérnektől.	A vizzel kereszthetni is szoktak. – A keresztelest eljátszása.		

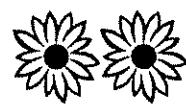
A 3-4 éves gyermek vallásos és erkölcsi nevelésének ajánlott éves terve havi, heti és napi lebontásban (időtartam: maximum 5-7 perc)

Május

Témák napról lebontása		1. hétközönségi program	2. hétközönségi program	3. hétközönségi program	4. hétközönségi program
Témák heti lebontása	heti lebontásban	1. hétközönségi program	2. hétközönségi program	3. hétközönségi program	4. hétközönségi program
PENZEK	Csütörtök	Hallgassunk orgonamuzsikát! (Gyermekekkel legyenek, legfeljebb három.)	Amikor sétálunk, látjuk, hogy több templom van. Oda is járnak felnőttek és gyerekek.	Kirándulás. Öröltünk egymásnak és a természetnek.	
BESZÉLÉSEK	Szerda	Beszélgettések templomi elmentéikről!	A mennyei Atya mindenkit szeret!	Háladaás.	
HERTELÉK	Kedd	Ismerkedés a templom berendezési tárgyaval (padok, székek, gyertyák). Az örökmécs azt mutatja eszünkbe, hogy a mennyei Atya mindenkit van velünk.	A templomba járó emberek is szeretik a mennyei Atyat.	A közösségben szövődő barátságok erősítése, bővítése.	
HETTEK	Hétfő	A már halott ismeretek felelvezetése. (Közlekedés a templomban, hangerő, térdhajás.) – Így köszönünk.	A mi óvodánkban mindenki szereti a mennyei Atyat.	Az éves anyagból 1-1 témá ismétlése a csport érdeklődésének megfelelően, heti tematika alapján.	

2. rész

*A 4-5 éves gyermek vallásos és erkölcsi nevelésének
ajánlott éves terve*

Szeptember

Témák napról lebonthatásra		1. hétköznap	2. hétköznap	3. hétköznap	4. hétköznap
Témák hétköznapjainak sorrendje	Témák hétköznapjainak sorrendje	PÉNTEK	CSENEDER	SZERDA	CSENEDER
Imádságban	Jó, hogy újra együtt vagyunk!	Ismerkedés (1.) Sokat nőttünk a nyáron! Szokások felelevenítése, Köszönési mód gyakorlása.	Ismerkedés (2.) Mi változott meg? A mi óvodánk. Beszélgetés az óvodáról.	Erkölcsi beszélgetés (1.), Család (1.) Összettartozási erősítése (örömszerzés, boldogság). Óvoda – család	Imádság (1.) Beszélgetés a mennyei Atyával. Helye, az együttlét eszközei
HETFŐ	KEDD	Jó, hogy újra együtt vagyunk. Beszélgetés a nyári éléményekről, új gyermekök köszöntése, óvodás jelek felidézése.	Kapcsolatok, kötődések felfedezése, óvodás jelek felidézése.	Jó, hogy újra együtt vagyunk! Beszélgetés a boldogság külsőjeiről. Köszönhet, hálá érte.	Beszélgetni jó! Kikkel beszélgethetünk? Beszélgetni a mennyei Atyával is lehet!
		Ismerkedés az imádság helyével, az együttlét eszközeivel.	Beszélgetés a nyár idején bekövetkezett változásokról a csoportszöbában.	Amikor imádkozunk, a mennyei Atyával beszélgetünk. Az imádság helyének és módjának felélévenítése.	
				Az igazi kincs a szeretet." Beszélgetés a szeretet megnyilvánulásairól.	Beszélgetés a dicsőítő imádságról. (A szeretetünket fejezzük ki vele).
		Közösségi játék: Ki ül mellettek? (Esetleg az óvodás jel megnevezésével.)	Beszélgetés a nyár folyamán bekövetkezett változásokról az óvodában.	Beszélgetés a családi közösségről (boldogság, örööm).	Beszélgetés a kérő és a háláadó imádságáról. (Kérés, hálá, köszönet).
		Az elmúlt évben megismert imák felelevenítése (2-3).	Énektanulás.	Beszélgetés az óvodai közösségről (barátság, szeretet, öröömszerzés lehetőségei).	Imatanulás.

Október

Témák héti bonthatásban	1. hétköznap	2. hétköznap	3. hétköznap	4. hétköznap
	Teremtés (1.) A teremtés kezdete: ég, föld, égitestek, világosság, sötétség	Teremtés (2.) A teremtett világ kincsei: növények, állatok	Teremtés (3.) A teremtett világ legértekesebb kincse: az ember. A teremtett világot ajándékba kaptuk	Teremtés (4.)
Imádság (2.) Az imádság módjai, formái, a saját szavú imádság	Teremteni csak a mennyei Atya tud! (Teremtés = semmiből való létrehozás.) Öröm, háta.	Az életet a mennyei Atyának köszönhetjük! Szükségünk van a növényekre. (Gyönyörű a természet.)	Az életet a mennyei Atyának köszönhetjük! Szükségünk van az állatokra. (Csodálatos a világ! Kié legyen? Az ember teremtése. (Saját szavú, egyszerű megfogalmazású elbeszélés.)	Csodálatos a világ! Kié legyen? Az ember teremtése. (Saját szavú, egyszerű megfogalmazású elbeszélés.)
HEFO KEDD	Az imádság fajtáinak felelevení- tése (dielsítő, kerő, háláadó)	Ajándék a világ! Az ég és a föld teremtése. (Saját szavú, egyszerű megfogalmazású elbeszélés.)	Az életet a mennyei Atyának köszönhetjük! A növények táplálékként is szol- gálnak.	Ajándék a világ! Az ég és a föld teremtése. (Saját szavú, egyszerű megfogalmazású elbeszélés.)
SZERDA	Az imádság fajtái, kötött imád- ság. A mennyei Atya mindenig meghallgat minket. Előfordul, hogy minden jáján ugyanazt mondjuk neki.	Csodálatos a földünk!	Az életet a mennyei Atyának köszönhetjük! Szükségünk van az állatokra. (Csodálatos az állatvilág.)	Mennyei Atyának ajándékba adta nekünk a világot, mert nagyon szeret minket (köszönet, hála).
PENTEK	Az imádság fajtái, kötött imád- ság. Amikor beszélgetünk, mászt es mást mondunk. Igy van ez az imádságban is.	Ajándék a világ! Az égitestek teremtése. (Saját szavú, egyszerű megfogalmazású elbeszélés.)	Az életet a mennyei Atyának köszönhetjük! Az állatok barátaink, segítőink.	A teremtett világot ajándékba kaptuk. Az ajándéknak örölkünk, vigyázunk rá! (Séta alkalmával rácsodálkozunk a termeszetre.)
KÉSZÍTSÜNK	Készítsünk imafüzetet rajzokkal!	Miért jó a világosság? Miért jó a sötétség? (Hála – köszönet.)	Az életet a mennyei Atyának köszönhetjük! Az állatok táplálékként is szol- gálnak.	Imatánulás.

A 4-5 éves gyermekek vallásos és erkölcsi nevelésének ajánlott éves tervi havi, heti és napi lebontásban (időtartam: maximum 7-10 perc)

November

Témák héti lebontása	1. het	2. het	3. het	4. het
	Szentek (1.) Az óvoda védőszentje (Megfelelő időpontra cserélhető.)	Templom (1.) Templomlátogatás alkalmával a külső és a belső megfigyelése	Minden, amit tudunk a mennyei Atyáról, a Bibliában van megríva	Biblia (1.) Az adventi kioszorú jelentése. Cselekvő szeretet-tettekkel szerestük egymást
TELEP	Beszélgetés az óvodáról, a közelgő ünnepről (öröm).	Képnézegetés közben gyönyör- ködés a templomokban, a szer- zett ismeretek fejlevenítése.	Beszélgetés a könyvekről. Különöző könyvek megnéze- tése. (Miért jók?)	Adventi kioszorú készítése. Be- szélgetés a kiosztorról, miért azt helyeztük a gyertyánk helyére? Az adventben karácsonyra ké- szüünk. A gyertyák színei.
KEDD	Óvodánkat ...ról neveztek el. Miér? A névadó védőszent életének egyszerű bemutatása.	Séta a templomhoz. Körbejárása közben a méretelk, tornyok, kereszt, harangok, abiacok ... megcsodálása.	A könyvekben olvashatunk arról, hogy szeret minket a mennyei Atya, és arról is, hogy sok ember szerezi Őt.	Mária, aki nagyon szereti a meny- yei Atyát és az embereket is. Az Atya őt választotta ki, hogy a kis Jézus édesanya legyen.
SZERDA	Kik a szentek? Beszélgetés a „szent” szó jelentéséről.	Tevékenykedtetés közben a templomról szerzett ismeretek rendezése.	Ha szeretünk valakit, azzal be- szélgetünk, levelet írunk neki, vagy képeslapot küldünk (postás játék).	Mária minden figyelt arra, kinek segíthet, hogyan tud örökmet szerezni az embereknek.
CUSTODIOROK	A névadó védőszent egy-egy tulajdonságának kiemelése. (Mi is teherfűkl! – Szeretet, segítés, jószerűség...)	Látogatás a templomba. (Azok jönnek ide, akik szeretik a meny- yei Atyát. Ő mindenkit vár, munkat is! A padokban ülve gyönyörködés a képeken, imádság vagy éneklés.)	A mennyei Atya üzent nekünk. Az ÖÜzenetét tartalmazza ez a könyv, amelynek Biblia a neve. (A különöző bibliák megnéze- gettése.)	Lila gyertya ég. – Szerezzünk örömet egymásnak, a szülein- nek! Hogyan?
PENTEREK	Aktuális imá vagy ének tanulása.	Beszélgetés a templomban szer- zett élményekről, összefoglalás.	A mennyei Atya azt üzeni, hogy nagyon szeret mindenkit, mint az édesanya meg az édesapa. Szerezzük mi is Őt!	Imá vagy ének tanulása.

A 4-5 éves gyermek vallásos és erkölcsi nevelésének ajánlott éves terve havi, heti és napi lebontásban (időtartam: maximum 7-10 perc)

December

PÉNTÉK	CСUTÓRÓК	Témák napról lebontása
1. hétköznap	2. hétköznap	3. hétköznap
Szentek (2.) Szent Miklós. Isten és ember iránti szeretet	Advent (2.) Karácsonyra készüünk	Karácsony (1.) Jézus születésének örömhíre
HETŐ Isten és ember iránti szeretet	Már három gyertya ég! Az előző heten hallottak ismételése.	Mindenki örüli, ha egy kisgyermek születik. Beszélgetés a gyermekvárásról, a készülődésről.
KEDD	Az óvoda védőszentjéről szerzett ismeretek felelevenítése. (A mennyei Atya iránti szeretet.)	Várjuk Jézus születésének ünnepeit. Ez alatt igyekezzünk örömet szerezni azoknak, akiket szereünk.
SZERDA	Sokan szeretik a mennyei Atyát, mint szent Miklós püspök. Beszélgetés a közelegő ünnepről.	Úton Betlehem felé. Mária és József várják a kis Jézus születését. (Készülődés.)
SZOMBAT	Szent Miklós püspök életének egyszerű bemutatása.	Beszélgetés a családi készülődésről, meglepítés készítése.
VITTEK	Ima vagy ének tanulása.	Karácsonyi ének tanulása.

A 4-5 éves gyermek vallásos és erkölcsi nevelésének ajánlott éves terve haví, heti és napi lebontásban (údőtartam: maximum 7-10 perc)

Január

Témák napról lebonthatásra					
		1. hétköznap	2. hétköznap	3. hétköznap	4. hétköznap
KÉP	KÉP	Imádság (2.)	Imádság (3.)	Jézus élete (1.)	Túz
Látogatók a kis Jézusnál	Látogatók a kis Jézusnál	A keresztyetés megtanulása	A keresztyetés megtanulása	Jézus és a gyerekek	Az égő gyertya mellett Jézusra emlékezünk
HEFTŐ	HEFTŐ	Beszélgetés az ünnepről, az elményekről.	Az imádságról szerzett ismertek fejelevenítése.	Amit Jézusról tudunk, a Bibliában van leírva. Jézusról szerzett ismertek fejelevenítése.	(Részvétel Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepén.) Jézushoz megyünk. – Gyertyák megáldása.
KEDD	KEDD	Látogatás a templomban, a betlehemi megtekintése.	„Aki a magas merenyországból ...” kezdetű vers megismerése és értelmezése a gyerekek számára.	Jézus még kisbaba volt, amikor elvittek a templomba. Beszélgetés a templomba járásról. Akik szeretik a mennyei Atyát, a templomban is köszönnik Öt.	A világosság és a sötétség. Miért jó a világosság? (Hála, örööm.)
SZERDA	SZERDA	Képek alapján beszélgetés a látottakról: a pásztorok.	Az imádkozás előtt és a befelézéskor keresztet szoktunk rajzolni magunkra. Elhez a vers ismétlése.	Jézus Józseftől az ácsmesterséget tanulta. Beszélgetés a tanulás fontosságáról.	A tűz melegét ad, amire szükséünk van. (Hála, köszönök.)
CSDUTÓRIOK	CSDUTÓRIOK	Képek alapján beszélgetés a templomban látottakról: a bőlcsek.	A keresztyetés gyakorlása a vers alkalmazásával. A dicsőítő imádság.	Jézus tanító lett. Sokan figyeltek rá, mert éreztek szeretetét, és azt is nagy örömmel hallgatták, hogy a mennyei Atya mindenkit szeret.	A gyertya világít, segít, hogy a sötéten jobban láthassunk. Az égő gyertya mellett Jézusra emlékezünk. Ő segít, hogy meglassesuk, mi a jó és helyes.
PENTEK	PENTEK	Karácsony – összefoglalás.	A keresztyetés gyakorlása a vers alkalmazásával. Háláadó imádság.	Jézus szeret minden gyermeket (Lk 18,15; Mf 19,13). Az evangéliumi rész saját szavú elmondása, képnézetegyetés közben.	Jézus segít, hogy jobban szersítik egymást és a mennyei Atyát. Ima tanulása.

Február

A 4-5 éves gyermek vallásos és erkölcsi nevelésének ajánlott éves terve havi, heti és napi lebontásban (időtartam: maximum 7-10 perc)

Témák napról napra		1. hétköznap	2. hétköznap	3. hétköznap	4. hétköznap
Témák hétköznapról hétköznapra	Témák hétköznapról hétköznapra	Témák hétköznapról hétköznapra	Témák hétköznapról hétköznapra	Témák hétköznapról hétköznapra	Témák hétköznapról hétköznapra
PÉNTEK	CSUTÓRÓK	SZERDA	SZERDA	NAGYBÖJT, HAMVAZÓSZERDA (1.)	NAGYBÖJT, HAMVAZÓSZERDA (1.)
Jézus élete (2.) Jézus mondta, hogy a szeretet a legfontosabb	Jézus élete (3.) Segít a betegeken	Mi a legfontosabb, amit Jézus mondott? Beszélgetés a szeretetről, kifejezésének modjairól.	Hogyan tudjuk megmutatni, hogy szeretünk valakit? A szeretet külső jelei (simogatás, ölelés, mosoly...)	Jézus szeretetre tanítja az embereket	Jézus szeretetre tanítja az embereket
HEFTŐ KEDED	KEDD	KITŐL szoktunk ajándékot kapni? Miért? Beszélgetés a gyermekek saját tapasztalatairól (köszönhetetlenül, örömmel, örömmel).	Jézus városról városra olyan örömet hirdetett, hogy még a beteg emberek is kiváncsiak voltak rá. (Nem jó betegnek lenni! A betegség akadályoz.)	A szófogadás. Jézus is szót fogadt szüleinek. A Lk 2,41-52 evangéliumi rész saját szavai elbeszélése.	A bocsánatkérés. A bocsánatkérés.
		Jézus amérte járt mindenütt elmondta, hogy minden ajándékba kaptunk a mennyei Atyától, mert szeret minket. (Felsorolás, beszélgetés.)	A betegeket segítjük, gondoskodunk róluk. (Beszélhetünk a gyerekekkel az egészségvédelemről.) Hálá az egészségünkért!	Hamvazószerda. Lehetőség szerint részvétel hamvazkodáson.	Hamvazószerda. Lehetőség szerint részvétel hamvazkodáson.
		Jézus azt mondta, a legfontosabb, hogy szeressük egymást, és a mennyei Atyát.	Jézus segített a hozzá forduló betegeken. (Akinek a lábat gyógyította meg, az elmehetett a tempalomba. Akinek fülét, az hallhatta a szeretetről szóló tanítást.)	A barátság.	A hamvazkodás alkalmával szerzett élmények felelevenítése.
		Beszélgetés a szeretet gyakorlásának lehetőségeiről.	Jézus segített a hozzá forduló betegeken. (Akinek a beszédét gyógyította meg, elmondhatta másoknak is, mit tett vele Jézus.) Köszönhetetlenül, hálá hangsúlyozása.	Az örömszerzés.	Megpróbálunk jók lenni, jót tenni, szeretettel fordulni egy más felé.

Március

Témák napról Lebonthatásra		PÉNTEK	CSUTÓRTOK	SZERDA	CSUTÓRTOK	NEMZETI ÜNNEPUNK	Nagybőjt (2.)	Beszélgetés a barátságáról	1. héjt	2. héjt	3. héjt	4. héjt	
Témák héti bonthatásban		HETFO	KEDD	KEDD	KEDD	HÚSVÉTRA	Nemzeti ünnepünk (1.)	Beszélgetés a családról, a gyerekek közvetlen környezetéről. Jó nekünk, szeretnék minket.	Beszélgetés a gyerekekkel a barátságáról, saját tapasztalataik alapján. Ki és miért a barátunk?	Beszélgetés a családról, a gyerekek közvetlen környezetéről. Jó nekünk, szeretnék minket.	A jócskakedetek gyűjtéséhez az alap elkészítése. A gyűjtés módjának, lehetőségeinek megbeszélése.	Mindenkinnek szüksége van vizre – növények, állatok, emberek. Öröm, köszönét, hála a vizért. (Környezetvédelem.)	
								A barátunkat szerepjük, segítjük. Beszélgetés a segítsés lehetőségeiről.	Jónak lenni néha nehéz feladat. Ilyenkor kereshetjük mások segítségét, pl. a rendrakásnál, vagy imádkozhatunk a mennyei Atyához.	Jót tenni, jónak lenni néha nehéz feladat. Ilyenkor kereshetjük mások segítségét, pl. a rendrakásnál, vagy imádkozhatunk a mennyei Atyához.	Ha bepiszkolódunk, tisztálkodunk kell. (Beszélgetés a gyermek saját ismereteiről – egészségnivelés.)	Jó érzés tisztának lenni! Ha jók vagyunk, szeretjük egymást, a szívünk is tiszta!	
								Jó nekünk, Jézus a barátunk!	Mi magyarok vagyunk! Gyönyörű a mi hazánk, Magyarország!				
								Jézus a barátunk, szeret, segít, figyel ránk!	Mi magyarok vagyunk! Hazaszeretetre nevelés. Itmatnulása.				
								Ima vagy ének tanulása.	Ünnepségen való részvétel.				

A 4-5 éves gyermek vallásos és erkölcsi nevelésének ajánlott éves terve havi, heti és napi lebontásban (időtartam: maximum 7-10 perc)

Április

Témák napról lebontása		PENTEK	CSTÓRÓK	SZERDA	KEDD	HEFTŐ	HÚSVÉT (1.) Jeruzsálemi bevonulás, öröm	HÚSVÉT (2.) Öröm	2. hétköznap	3. hétköznap	4. hétköznap
Témák heti bonthatásban											
1. hétköznap	1. hétköznap										
2. hétköznap											
3. hétköznap											
4. hétköznap											

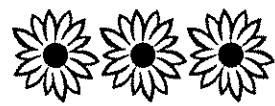
A 4-5 éves gyermek vallásos és erkölcsi nevelésének ajánlott éves terve havi, heti és napi lebontásban (időtartam: maximum 7-10 perc)

Május

Témák het bonthatásban	Témák napról lebontása			
	1. hétköznap	2. hétköznap	3. hétköznap	4. hétköznap
Ünnep (2.) Anyák napja. Égi édesanyánk, Mária	Bibliában Jézus a mennyei Atya szeretetéről tanít	Egyház (1.) Akik szeretik a mennyei Atyát	Együtt lenni jó! Év végi ismétlés	
Anyák napja közeledik. Beszélgetés az édesanyákról. (Szerezetet)	A könyvelkről szerzett ismeretek felelevenítése. (Fontosságuk, övásulk.)	A mi óvodánk katolikus óvoda. Akik ide járnak, minden szeretik a mennyei Atyát.	Az éves anyagból 1-1 témá ismétlése a csoport érdeklődésének megfelelően.	
Hétfő KEDD	Apró ajándék készítésével lep- jük meg szuleinket.	A Bibliáról szerzett ismeretek felelevenítése. Mit tudhatunk meg belőle? (Hálá az üzenetért, az örömhírért.)	A templomba azok mennék el, akik szeretik a mennyei Atyát. A templomban együttyőlünk, mintha mindenannyian testvérek lennének.	Az éves anyagból 1-1 témá ismétlése a csoport érdeklődésének megfelelően.
	A mennyei Atya égi édesanyát is adott nekünk. Ö Mária, aki úgy szeret minket, mint az édesanyánk.	A Biblia részei: az első részben a mennyei Atya üzent nekünk, a második része Jézusról szól, és Ö beszél az Atyáról. (Kép mutatása: Jézus bemutatása a templomban.)	Sok templom van, ahol vásároljunk. A mi templomunkban a mi papunk beszél nekünk Jézusról.	Itt van a nyár! Beszélgetés a nyár örömeiről. Háláadás az elmúlt esztendőről. (Ima tanulása.)
PÉNTEK	Amikor édesanyáinkat ünnepel- jük, égi édesanyáinkat, Márát is köszöntjük (ima vagy ének tanulása).	Jézus mondta: az Atya szeret minket, és úgy vigyáz ránk, mint a virágokra meg a madarakra (Mt 6,25-34). (Képnézegeletes közben a történet saját szavai elmondása.)	Ismerkedés a plébániossal. Meghívása a csoportba. Köszönés, rövid beszélgetés, ajándék átadása.	Látogatás a nagycsoporthoz, közös gyertyagyújtás. Az összetartozás élményének erősítése.
	Égi édesanyánk, Mária segít min- ket. A tanult vers, ének ismétlése.	Ismétléssel beszélgetés a mennyei Atya szeretetéről, köszönet és hálá kiifejezése saját szavú imádságokkal.	A plébániós meglátogatásra a plébánián. (Virággal köszönjük meg az éves segítségadását.)	Kirandulás szervezése. Örülünk egymásnak, a viruló természetnek. Háláadás. Természetvédelem.

3. rész

*Az 5-6-7 éves gyermekek vallásos és erkölcsi nevelésének
ajánlott éves terve*

A 5-6-7 éves gyermekek vallásos és erkölcsi nevelésének ajánlott éves terve havi, heti és napi lebontásban (időtartam: maximum 10-15 perc)

Szeptember

Témák héti lebontása	1. hétköznap	2. hétköznap	3. hétköznap	4. hétköznap
	Ismerkedés	Imádság (1.)	Imádság (2.)	Templomlátogatás (1.)
Új gyermek fogadása, köszönés, szokások felelevenítése	Beszélgetés a mennyei Atyaval. Keresztvétés	Az imádság erősíti a szeretetet a mennyei Atya és Jézus iránt.	Az imádság megismert, kedvelt imák felelevenítése. A keresztvétés felelevenítése, gyakorlása.	Képek nézeteitől köztölt a templomról szerzett ismeretek felelevenítése.
HETFO KEDD	A csoportba érkező új gyermekek fogadása, a változások megrögzítése.	Amikor imádkozunk, a mennyei Atyával beszélgetünk. Az imádság helyénk és módjának felelevenítése.	Az imádkozás békét és boldogságot teremt a szívünkben.	A templomlátogatás alkalmai (ünnenapok, vasárnapok).
SZERDA	Nyári élmények, örööm, hálá.	A keresztvétés gyakorlása.	A közös imádság barátokká tesszünk együtt.	Templomlátogatás alkalmával ismerkedés a berendezési tárnyakkal. (Örökmečs, csengő, trón, oltár.) Virág elhelyezése az oltáron.
CSUTORTOK	Nagycsoportosok lettünk! Óvodánk. – Az összetartozás élménye.	Beszélgetés a dicsőítő imádságról. (A szeretetünket fejezzük ki vele.)	Az imádságban a mennyei Atya segít meglátni azt, hogy mi a jó és a rossz.	Képeslapok nézeteitől köztölt a templomban eleventisek fel a templom látottakat.
PÉNTEK	Az óvoda helyiségei, csoportjai.	Beszélgetés a kérő és a háladoó imádságról (kérés, hálá, köszönet). A saját szavú imádság próbálhatása.	Az imádságban a mennyei Atya segít megállítani azt, hogy mi a jó és a rossz.	Ismerjenek meg templomról szóló éneket vagy imádságot.
	A már ismert szokások felelevenítése.	A saját szavú imádság próbálhatása.	Az imádság erőt ad, hogy megtegyük azt, amit jónak ismerünk meg.	

Október

Témák héti lebontása		1. hétköznap	2. hétköznap	3. hétköznap	4. hétköznap
Teremtés (1.) Ajándék a világ	Teremtés (2.) A teremtett világgal való kapcsolatunk – az ajándékba kapott világ védelmez felelőssége.	Teremtés (3.) Isten nagy családjában mindenannyian testvérek vagyunk	Biblia		
HETFO KEEDD	Ajándék a világ! Ég, föld, égitestek teremtése. Növények teremtése. Gyönyörködés a természetben. Állatok teremtése. Öröm, hálá.	Csodálatos a világ! A teremtett világot ajándékba kaptuk. Köszönök, hálá.	Csodálatos a világ! A föld, amelyen járunk, a mi földünk.	Mi magyarok vagyunk! (Hazaszeretetre nevelés.)	A könyvekről meglévő ismeretek felelevenítése. (Érték, megovás.)
SZERDA		Érzékszervinkkel ismerjük meg a világot. Hálá, segítségnyújtás, egészségvédelem.		A világban sok ember él, más népek is vannak.	A Biblia a mennyei Atya üzenetét tartalmazza. (Mindent, amit tudunk Róla.)
CSDTORIOK	Az ember teremtése. A mennyei Atya mindenkit adott Örömk, hálá.	Az ajándékba kapott világért mindenannyian felelősek vagyunk! (Megbecsülés.)			Ószövetség. A mennyei Atya Jézus születése előtt is üzент.
PENTEK	Teremteni csak a mennyei Atya tud! Imádság felelevenítése.	Az ajándékba kapott világért mindenannyian felelősek vagyunk. Természettvédelem.	A mennyei Atya mindenkit egyformán szeret!		Újszövetség. Jézus tanítását barátai írták le.
				Isten nagy családjában mindenannyian testvérek vagyunk!	Különböző gyermekbibliák nézegetése közben ismétlés.

November

Témák napról Lebonthatásra					
Témák heti bonthatásban	1. hétköznap	2. hétköznap	3. hétköznap	4. hétköznap	
Angyalok (őrangyal) A menyéi Atya láthatatlan teremtményei	Az óvoda védőszentje	Imatánulás Angyali üdvözlet	Advent (1.) Karácsonyra készülünk		
Beszélgetés a teremtésről. (Ég, föld, égitestek.)	Beszélgetés az óvodáról, a közelgő ünnepről. (Ima, ének megismerése.)	Az Angyali üdvözlet első mondatának megismérése, értelmezése (... az Úr van teveled!)	Az Angyali üdvözlet második mondatának megismérése, értelmezése (... a te méhednek gyümölcse, Jézus.)	Az Angyali üdvözlet harmadik részének megismérése, értelmezése (... Istennek szent anyja).	Az Angyali üdvözlet. Mária kiválasztása, hogy a Megváltó édesanya legyen.
KEDD	KEDD				
Az angyalok. Láthatatlan teremtmények.	Kik a szentek? Beszélgetés a „szent” szó jelentéséről.				
PÉNTEK	Csútorok	SZERDA			
Az angyalok segítenek minket, vigyáznak ránk. Az őrzőangyalok.	A névadó védőszent egy-egy tulajdonságának kiemelése. (Mi is tehetjük.)	Az Angyali üdvözlet negyedik részének megismérése, értelmezése (... most és halálunk óráján. Amen.)	A névadó védőszent egy-egy tulajdonságának kiemelése. (Mi is tehetjük.)	A várakozás élményinek felülvizsgálata (pl. születésnap, Mikulás ünnep).	A teljes imádság ismertetése, elmondása. Virág elhelyezése.
	Az őrangyal. Ima megismerése.				Lelkiismeretvizsgálat próbálása. Jóselekedet én tettet!

A 5-6-7 éves gyermek vallásos és erkölcsi nevelésének ajánlott éves terve havi, heti és napi lebontásban (időtartam: maximum 10-15 perc)

December

PÉNTÉK	CSENTRÓK	Témák napról lebontása	1. hétköznap	2. hétköznap	3. hétköznap
Szentek (2.), Advent (2.) Szent Miklós	Advent (3.)	Karácsony (1.) Jézus születésének örömhire	Már két gyertya ég! A rózsaszín gyertya jelentésérnek megbeszélése.	Beszélgetés a gyermekvárásról. Az Angyal üdvözet felelevenítése.	Gyermekváras, készülődés – mi hogyan segíthetünk? Jócsalékoketetek gyűjtése.
Lelkiismeretvizsgálat megpróbálása. Jótetek megfogalmazása, örööm, hála. Jócsalékoketet. Társam tette.	KEDD	Sokan szeretik a mennyei Atyát, mint pl. az óvoda védőszentje.	Várunk Jézus születésének ünnepeit. Ezalatt igyekezzünk örömet szerezni másoknak.	Örömszerzés, jóság. Jócsalékoketetek gyűjtése.	Szálláskeresés. Márianak és Józsefnak hosszu utat kellett megtennie.
Szent Miklós életének megismerése. (Isten és emberek iránti szeretet.)	SZERDA	Részvétel Szent Miklós ünnepén.	Beszélgetés a családi készülődésről. Meglepők készítése.	Jézus születésének története.	A megismert pásztorjáték előadása a kisebbeknek.
			Lelkiismeretvizsgálat megpróbálása. A jócsalékoketetek megfigyelése.		

Január

A 5-6-7 éves Gyermek vallásos és erkölcsi nevelésének ajánlott éves terve havi, heti és napi lebontásban (időtartam: maximum 10-15 perc)

Témák napjai Lebonthatás				1. het	2. het	3. het	4. het
Temák hét				Karácsony (2.) Napkeleti bőlcsek. Templomlátogatás	Család Szent család	Az ifjú Jézus	Az égő gyertya Jézusra emlékeztet minket
Bontásban	HETFŐ	KEDD	SZERDA	Beszélgetés az ünnepről, az élményekről.	Beszélgetés a „szent” szó jelentéséről, az ismert szentekről. Isten a szent, vagyis egészben más, mint teremtményei. Ő a tökéletes jóság, szépség stb. Minél közelebb vagyunk Istenhez, annál inkább mondhatjuk, hogy szentek vagyunk.	Jézus születéséről meglévő ísmeretek felelevenítése.	Részvétel Gyertyaszentelő Boldogsaszon ünnepén. A gyertyák megáldása.
				Látogatás a templomban. A betlehemi megtekintése.	Jézus szent, mert ő a mennyei Atya Fia. Ő mindenben az Atya akaratát akarta teljesíteni.	Beszélgetés arról, milyen lehetségtelen volt Jézus óvodásként.	Beszélgetés a tűz hasznáról. (Ó, hogy ismerjük a tüzet!) Balesevédelem.
				Képek alapján beszélgetés a templomban látottakról: pásztorok.	Mária szent, mert elfogadta, amit a mennyei Atya kérít tőle, és ő van a legközelebb Jézushoz.	Beszélgetés a Jézust jellemző tulajdonságokról.	A gyertya. Világít, melegít, elfogy.
				Képek alapján beszélgetés a templomban látottakról: napkeleti bőlcsek.	József szent, mert egész életével szolgálta Jézust és Máriat, mert ezt a feladatot kapta a mennyei Atyától. Ha te is negieszd, amit vár tőled a mennyei Atya, szent leszel!	Dramatikus jáék.	Az égő gyertya Jézusra emlékeztet minket.
				Karácsony – összefoglalás.	Olyan család, amelynek minden tagja szent. Mi is lehetünk szent család! Törökédjünk arra, hogy a családunkban mindenki szent legyen!	Történet az ifjú Jézusról.	Dramatikus játék a világosságról.

Február

Témák héti lebontásban		1. het	2. het	3. het	4. het
Jézus élete és tanítása	Ismerkedés a plébánián folyó munkával	Jézus mindenkit szeret. Gondoskodik barátairól.	Jézus csodateitői (1.) A kánai menyegző	Nagybőjt (1.) Hamvazószerda	
HÉTFŐ	Jézus Józseftől az ácsmesterséget tanulta. Mindenki tanul, fontos a tanulás.	Séta a plébániára kerijében. Beszélgetés az óvoda és a plébániá kapcsolatáról.	Az esküvő jelentős ünnep az ember életében.	Az örömszerzés.	
KEDD	Jézus tanító lett. Barátokat gyűjtött maga köré, akik minden vele voltak és hallgatták őt.	A plébániós meghívása a csoportba. Beszélgetés a munkájáról. (Ajándékkel kedveskedünk neki.)	A kánai menyegző elmondása. Öröm, hálá.	A bocsánatkérés.	
SZERDA	Jézus barátait apostoloknak nevezzük. Péter és társai halászok voltak, mielőtt Jézus meg-hívta őket.	Képek nézegetése közben beszélgetés a plébániós munkájáról.	A viz átváltoztatása. Mi meg tudjuk tenni? Csdát tenni csak Isten tud!	Hamvazószerda. Részvétel hamvazkodáson.	
PÉNTEK	Jézus a szeretetet nemcsak tanította, hanem meg is mutatta.	Látogatás a plébánián. Az ott folyó munka megtékinthése.	Miért tett csodát Jézus? Hogy segítsen az embereknek.	A templomban szerzett élmények felelevenítése.	
	A szeretetet tettei a jörcselekedetek, amikor jót teszünk.	A plébánián folyó munka felelevenítése.	Miért tett csodát Jézus? Hogy megmutassa, Ő valóban Isten Fia.	Megpróbálunk jók lenni, jót teríni.	

A 5-6-7 éves gyermekek vallásos és erkölcsi nevelésének ajánlott éves terve havi, heti és napi lebontásban (időtartam: maximum 10-15 perc)

Március

Témák napról lebonthatás		1. hétköznap	2. hétköznap	3. hétköznap	4. hétköznap
PÉNTEK	Csütörtök	Miért tett csodát Jézus?	Hogy segítsen az embereknek, és ezzel jutalmazta a hitüket.	Mi magyarok vagyunk! Hazaszeretetre nevelés.	Örömszerzés a lemondás által.
HECFÓ	SZERDA	Miért tett csodát Jézus?	Hogy megmutassa, Ó valóban Isten Fia, és az emberek melegen mindenben hozzá fordulni.	A teljes imádság ismerete, elmondása.	Lelkiismeretvizsgálat megpróbálása. Jöttetek megkülönböztetése a rosszról.
KEDED	KEDD	Jézus egy szavával meggyógyította a kafarnaumi százados szolgáját (Mt 8,5-13). A százados nagyon bizott Jézusban.	A betegek gyógyítása. Mi meg tudunk tenni? Csak hosszú idő alatt, sok apolással, orvossággal. Jézus egy szavával gyógyított, mert Ó Isten Fia.	Mi magyarok vagyunk! Gyönyörű a mi hazánk, Magyarország!	Az imáda harmadik részének megismertetése, megbeszélése (... mi is megbocsátunk az ellenünk vélkezőknak).
HECFÓ	NEMZETI ÜNNEP	Jézus mindenkit szeret. Betegéket gyógyít	A betegségről: rossz, fájdalmas, nehezen, hosszú idő alatt történik a gyógyulás gyógysszerrel is. Az orvos is nehezen tud segíteni. – Az egészség védelméiről.	Beszélgetés a gyerekek közvetlen környezetéről. Mi magyarok vagyunk! Hazaszeretetre nevelés. Ima tanulása.	Van egy imádság, amit Jézus tanított: Mi Atyánk. Az imá első mondatanak megismertetése, megbeszélése (... Te neved).
		Jézus csodatettei (2.)	Eriköcsi beszélgetés	Imatanulás (2.)	Nagybőjt (2.)
		Jézus mindenkit szeret. Betegéket gyógyít	Nemzeti ünnep	Mi Atyánk	

Április

Témák napról lebontásra					
1. hétköznap	2. hétköznap	3. hétköznap	4. hétköznap		
Nagybőjt (3.) Ki kedves a mennyei Atya előtt?	Húsvét (1.)	Húsvét (2.) Jézus élt Nekünk is megszerezte az örök életet	Viz, keresztvíz A keresztségben mindenannyian testvérék lettünk		
Aki képes másoknak úgy szolgálni, mint Jézus tette (Mt 20,20-28).	Jeruzsálemi bevonulás. Az emberek örültek.	Húsvéthétfő.	Mindenkinek szüksége van vizre – növények, állatok, emberek. Öröm, köszönhet, hálja a vizert. (Környezetvédelem.)		
Heftő KEEDD	KEDD SZERDA	Voltak, aikik nem örölték Jézus tanításának. Bántották, de azt is vällalta, mert szeretetet tettek minket. (Mt 21, 28-30).	Az ünnepi elémények felelvezetése. Jézus a föltámadásával mutatta meg, hogy valóban Isten Fia.	Ha bepiszkoledünk, tisztaalkodunk kell. Jó érzés tisztaának lenni! Ha jók vagyunk, szerejük egymást, a szívünk is tiszta!	
PENTÉK	CSTÓRÖK	Én hogyan viszonozom Jézus jóságát? – Lelkiismertetvizzgalat megpróbálása.	Jézus megigérte, hogy elküldi azt, aki Vigasztaló lesz, és erőt ad az embereknek a jóra.	Szívünk tisztaágára a jóság, a szeretet.	
		Nagycsütörtök.	Jézus élt! A föltámadása után találkozott azokkal, akiket szereztett. Ők később elmondtaik a többi embernek ezt az örömhírt.	A keresztvízzel kerestetlenni szoktak. (Keresztelesei játékok.) A keresztelesek által Isten gyermekei lettünk.	
		Nagypéntek.	Nekünk kik és hol beszéltek Jézus föltámadásáról?	Fényképek nézegése közben beszélgetés a gyermekek keresztelessel kapcsolatos ismereteiről (Öröm).	

A 5-6-7 éves gyermekek vallásos és erkölcsi nevelésének ajánlott éves terve havi, heti és napi lebontásban (időtartam: maximum 10-15 perc)

Május

Témák héten		1. hétközben	2. hétközben	3. hétközben	4. hétközben
PÉNTEK	CSTÚDIÓK	SZEREDA	SZEREDA	SZEREDA	SZEREDA
Égi édesanyánk, Mária Beszélgetés az édesanyákról. (Ima- vagy énektanulás.)	HETFŐ KEDD	Egyházunk. Templomláthatás (2.) Jézus ma is közöttünk él!	Óvodai közösségeink. A közösségi érzés erősítése.	A húsvéttel kapcsolatos ismeretek felejtenetese.	Együtt lenni jó! Év végi ismétlés
Anyák napja közeledik. Beszélgetés az édesanyákról. (Ima- vagy énektanulás.)	HELYI LEPÉK	Jézus a föltámadása után Péter apostolt bizta meg, hogy vezesse azokat, akik szerezik őt.	Jézus mennybemenetele.	Látogatás a középső csoportban, közös gyertyagyújtás. Az összetartozás elményének erősítése.	Az éves anyagból 1-1 téma ismétlése a csoport érdeklődésénél megfelelően.
Apró ajándék készítésével lepjük meg szüleinket.	KEDD	A mennyei Atya égi édesanyát is adott nekünk. Ő Mária, aki úgy szeret minket, mint az édesanyánk.	Péter és a többi apostol munkáját a papok folytják. A papok a templomokban szolgálják az embereket, és beszélnek arról, hogy a mennyi Atya szeret minket.	A tanítványok hittek, biztak Jézusban. Az imádság ereje.	Az éves anyagból 1-1 téma ismétlése a csoport érdeklődésénél megfelelően.
Amikor édesanyánkat ünnepeljük, égi édesanyánkat, Máriát is köszöntjük.	KEDD	Amikor édesanyánkra járnak, azoknak a papja a plébános atya. Neki is lehetnek segítői: más papok és nem papok. (Szerzetes férfiak és nők.)	A Szentlélek eljövetele. Az újszövetségi rész elmondása.	Itt van a nyár! Beszélgetés a nyár örömeiről. Háláadás az elmúlt esztendőért. (Ima tanulás.)	Kirándulás szervezése. Örülünk egymásnak, a viruló természetnek. Háláadás. Természetvédelem.
Égi édesanyánk, Mária segít minket, közbenjár értünk. Imádkozunk hozzá, köszöntjük őt.	KEDD	Énektanulás.	A Szentlélek ajándékai.		

Tartalom

1. rész

3-4 éves gyermekek vallásos és erkölcsi nevelésének terve	4. oldal
Szeptember	5. oldal
Október	6. oldal
November	7. oldal
December	8. oldal
Január	9. oldal
Február	10. oldal
Március	11. oldal
Április	12. oldal
Május	13. oldal

2. rész

4-5 éves gyermekek vallásos és erkölcsi nevelésének terve	14. oldal
Szeptember	15. oldal
Október	16. oldal
November	17. oldal
December	18. oldal
Január	19. oldal
Február	20. oldal
Március	21. oldal
Április	22. oldal
Május	23. oldal

3. rész

5-6-7 éves gyermekek vallásos és erkölcsi nevelésének terve	24. oldal
Szeptember	25. oldal
Október	26. oldal
November	27. oldal
December	28. oldal
Január	29. oldal
Február	30. oldal
Március	31. oldal
Április	32. oldal
Május	33. oldal

